

**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY TURAWA
NA LATA 2015-2022**
(projekt październik 2014)

Opole - Turawa 2014 r.

**Osoby biorące udział w opracowaniu
Strategii Rozwoju Gminy Turawa na lata 2015-2022**

Moderatorzy, opieka merytoryczna, redakcja dokumentu:

Dr inż. Marzena Szewczuk- Stępień
Dr inż. Łukasz Dymek

Członkowie Konwentu Strategicznego:

Waldemar Kampa	Piotr Dziezic
Adam Prochota	Bogusława Jędrychowicz
Sławomir Kubicki	Danuta Wajs
Maria Zubeil	Beata Kupka
Stanisława Brzozowska	Joachim Gorus
Artur Gallus	Waldemar Hadasz
Joachim Klotka	Józef Wiatr
Andrzej Skrzypczyk	Eryka Matysek
Ernest Grzesik	Henryk Zapiór
Maria Syboń	Brygida Kansy
Rita Gabryś	Henryk Dudek
Róża Wieczorek	Ryszard Halupczok
Jerzy Musielak	Ireneusz Rachwalik
Barbara Bosy	Jerzy Farys
Bartłomiej Kita	Wioletta Dorn

Opracowanie diagnostyczne:

Dr Joanna Dybowska
Dr Anna Mijal

Pozostali uczestnicy procesu planowania strategicznego:

Tomasz Nawara
Marta Dębowska

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Założenia opracowania dokumentu.....	6
Konwent Strategiczny	10
Analiza SWOT Gminy Turawa.....	13
Wizja Rozwoju Gminy Turawa.....	18
Misja Rozwoju Gminy Turawa	19
Wyzwania, cele i zadania	20
Wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Turawa	47

Wprowadzenie

Opracowywanie dokumentu **Strategii Rozwoju Gminy Turawa na lata 2015 – 2022** rozpoczęto w marcu 2014 roku. Proces planowania strategicznego stał się częścią realizowanego przez Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej FRDL w partnerstwie z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Gminą Turawa projektu o nazwie „Nic o nas bez nas - wzmocnienie mechanizmów konsultacji społecznych w gminie Turawa”. Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjnego Kapitał Ludzki poddziałanie 5.4.2.

Projekt, w ramach którego powstała strategia, zakładał szeroki kontekst planowania strategicznego zmierzający do upowszechnienia narzędzi i technik konsultacji społecznych, m.in. poprzez działania szkoleniowo-doradcze. Tym samym miał się przyczynić do podniesienia stopnia partycypacji społecznej w tworzeniu dokumentów strategicznych oraz dokumentów prawa miejscowego. Połączono tutaj pracę ekspercką (m.in. analiza materiału zastanego) z metodą działania Konwentów Strategicznych w skład których wchodziłi przedstawiciele tzw. trójkąta współpracy (samorząd, biznes, nauka). Równocześnie odbywały się spotkania informacyjne z mieszkańcami i radami sołectw. Cały proces planistyczny był szeroko upowszechniany przez media lokalne i regionalne, w tym spoty radiowe, ogłoszenia prasowe. Dzięki tak szerokim działaniom skierowanym do społeczności lokalnej, starano się uzyskać identyfikację i utożsamienie się z prowadzonym procesem, aby wypracowane dokumenty nie były traktowane przez interesariuszy rozwoju lokalnego jako zło konieczne, ale jako realna strategia działania w przyszłości. Biorąc udział w konsultacjach, społeczność lokalna miała możliwość wniesienia realnego wkładu w ostateczną zawartość merytoryczną dokumentów. Dzięki temu powinien zostać zatarty sztuczny podział na mieszkańców/przedsiębiorców i urzędników.

Ze względu na wysoką jakość opracowania obowiązującej w latach 2007-2014 Strategii Rozwoju Gminy Turawa podjęto decyzję o zachowaniu wybranych części układu dokumentu z koniecznością dokonania aktualizacji zapisów, a nie opracowywania strategii od podstaw. W ten sposób naturalną stała się potrzeba dokonania procesu inwentaryzacji celem wytypowania zarówno wszystkich sukcesów jak i ważniejsze – niezrealizowanych postulatów.

I tak w obszarze Co się udało zrealizować z zaplanowanych na lata 2007-14 zadań wskazane zostały przede wszystkim: budowa kanalizacji, uporządkowanie gospodarki odpadami, utworzenie Centrum Informacji Turystycznej, zapewnienie infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej wokół Jeziora Średniego, organizacja parkingów na terenach rekreacyjnych, modernizacja infrastruktury technicznej placówek oświatowych oraz bieżące utwardzanie dróg. Po stronie zadań zaplanowanych na lata 2007-14 ale niezrealizowanych wymieniono przede wszystkim: uruchomienie DPS-u, budowa ośrodka sportowo-rekreacyjnego, modernizacja drogi powiatowej Turawa-Bierdzany i Ligota Turawska, modernizacja mostów na drogach powiatowych w Turawie i Węgrach, budowa ciągów obwodnicowych na drodze wojewódzkiej 463 i krajowej 45, budowa wieży widokowo-przeciwpożarowej nad brzegiem Jeziora Dużego. Ze względu na wysoka wagę jaką przypisano znacznej części niezrealizowanych do tej pory zadań postanowiono uwzględnić je w pierwszej kolejności w planie operacyjnym na najbliższe lata. Dodatkowo wytypowano zadania, które uważa się za najistotniejsze do realizacji w latach 2015-2022: rewitalizacja Jeziora Dużego, uruchomienie DPS i żłobka, budowa hali widowiskowo-sportowej w Turawie, uruchomienie Centrum Kultury, remont budynków gminnych, remont Pałacu, rozbudowa sieci wodociągowej oraz uzupełnienie punktów świetlnych na terenie gminy.

W pracach nad dokumentem przyjęto analogiczny, jak w 2007 roku, mechanizm prac oparty na partnerskim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego. Dzięki tak podjętemu podejściu dokument ten stanowi swoiste zaproszenie do współpracy dla wszystkich interesariuszy lokalnych zainteresowanych rozwojem Gminy Turawa. Można więc powiedzieć, że Strategia Rozwoju Gminy Turawa na lata 2015 - 2022 powstała dzięki aktywności członków Konwentu Strategicznego, skupiającego liderów życia gospodarczego i społecznego Gminy. W jego skład weszli przedstawiciele władz Gminy, radni i urzędnicy samorządowi, dyrektorzy jednostek gminnych, przedstawiciele organizacji gospodarczych, szkół, instytucji polityki społecznej i ochrony zdrowia, reprezentanci przedsiębiorców oraz lokalnych organizacji pozarządowych i młodzieży. Na ostateczną postać dokumentu mieli również wpływ interesariusze biorący udział w konsultacjach społecznych.

Założenia opracowania dokumentu

Opracowanie niniejszego dokumentu podyktowane zostało potrzebą i wymogiem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Turawa, województwa opolskiego, Polski, Europy głównie związanej z rozpoczęciem nowego okresu programowania rozwoju oraz nowymi możliwościami związanymi z pozyskiwaniem funduszy strukturalnych do roku 2020. Jak wiadomo, planowanie strategiczne stanowi klucz do efektywnego zarządzania i współpracy samorządowej, ułatwia sprawne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych oraz umiejętne gospodarowanie ograniczonymi środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację wytypowanych zadań. Zapisy strategii pomagają również koordynować działania różnych instytucji funkcjonujących w sferach społecznych i gospodarczych na terenie gminy oraz integrować te podmioty wokół priorytetowych kierunków działań. Tym samym Strategia Rozwoju Gminy Turawa na lata 2015-2022 nie ogranicza się w swych zapisach wyłącznie do zadań realizowanych bezpośrednio przez instytucje gminne (jak np. Urząd Gminy, Gminny Zakład Ekonomiczno-Administracyjny Szkół, Gminna Biblioteka Publiczna, szkoły, instytucje kultury, itp.). Strategia proponuje przede wszystkim zadania stanowiące wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających w gminie. Tak realizowana zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej, w który wpisany został główny cel projektu „Nic o nas bez nas [...]” w ramach którego odbywał się proces opracowania dokumentu strategii.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Turawa przyjęto na osiem lat (2015-2022), co koresponduje z perspektywą finansową 2014-2020 i uwzględnia zasadę N+2, w myśl której fundusze danej perspektywy są dostępne jeszcze przez 2 lata po zakończeniu okresu programowania.

Strategia została sformułowana w ścisłej korelacji z kluczowymi dokumentami planistycznymi w regionie, w szczególności ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego do roku 2020 oraz Strategią Rozwoju Aglomeracji Opolskiej na lata 2014-2020.

W kontekście spójności Strategii Gminy Turawa ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego należy wskazać przede wszystkim wytypowane wyzwania rozwojowe, które w obydwu dokumentach ściśle ze sobą korelują. Oczywiście trzeba zdawać sobie sprawę z

zasięgu oddziaływania tych opracowań, jednak Gmina Turawa będąc nie tylko częścią regionu, ale przede wszystkim stanowiąc obszar w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy województwa stara się podążać obranymi przez Zarząd Województwa kierunkami rozwoju.

Tematyczne wyzwania rozwojowe wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do roku 2020 to:

- I. Przygotowane do rynku pracy aktywne społeczeństwo.
- II. Konkurencyjna gospodarka oparta na innowacyjności i współpracy z nauką.
- III. Atrakcyjne obszary do zamieszkania, inwestowania i wypoczynku.
- IV. Zrównoważony rozwój aglomeracji opolskiej, miast i obszarów wiejskich regionu.

Jak łatwo można zauważyć wyzwania rozwojowe dla województwa opolskiego koncentrują się wokół poprawy warunków do zamieszkania, inwestowania i wypoczynku. Podążanie Gminy Turawa w tym samym kierunku zapewni rozwój lokalny, a w przyszłości zadecyduje również o wyższej pozycji konkurencyjnej regionu.

Szczególnego znaczenia w programowaniu rozwoju Gminy Turawa odgrywa Aglomeracja Opolska, która powstała na mocy porozumienia samorządów gminnych skupionych w obszarze funkcjonalnym Opola i obejmuje swym zasięgiem również Gminę Turawa. W tym kontekście pojawiają się liczne szanse na realizację przedsięwzięć na obszarze wykraczającym poza teren administracyjny gminy i dają możliwość współdziałania z sąsiadującymi gminami w zakresach, które wymagają podejmowania inicjatyw ponadlokalnych.

Wyzwania strategiczne Aglomeracji Opolskiej dotyczą m.in. poszerzenia promocji oferty inwestycyjnej, wspierania i promowania działalności mikro i małych przedsiębiorstw (działających głównie w sektorze usług), a także edukacji społeczeństwa oraz rozbudowy infrastruktury społecznej. Tym samym poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, tworzenie pozytywnego klimatu inwestycyjnego, zapewnienie odpowiednich warunków infrastrukturalnych sprzyjających osadnictwu i rozwojowi społeczno-kulturalnemu mieszkańców to obszary w których istnieje silne powiązanie.

Metodyka prac nad strategią

Przystępując do prac nad dokumentem strategicznym w Gminie Turawa ustalono, że proces planistyczny obejmował będzie 4 etapy: diagnozę stanu, analizę strategiczną, redakcję właściwą oraz przyjęcie dokumentu do realizacji.

Etap I, czyli diagnoza stanu miała charakter pracy eksperckiej i polegała na opracowaniu „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Turawa”. Opisane zostały stan zasobów gminy oraz tendencje rozwojowe zachodzące w sferze przestrzenno-przyrodniczej, społecznej, gospodarczo-finansowej.

Etap II obejmował przeprowadzenie analizy strategicznej i bazował w głównej mierze na wynikach prac warsztatowych prowadzonych w ramach czterech posiedzeń Konwentu Strategicznego. Moderowane spotkania pozwoliły kolejno na:

- Wprowadzenie i wstępne prace analityczne;
- Omówienie metodyki procesu budowania strategii rozwoju metodą partnerską oraz znaczenia partycypacji społecznej w planowaniu strategicznym;
- Dokonanie przeglądu uwarunkowań mających wpływ na sytuację gminy – zebranie opinii i spostrzeżeń uczestników Konwentu;
- Przeprowadzenie analizy silnych i słabych stron Gminy Turawa oraz identyfikacja szans i zagrożeń płynących z otoczenia zewnętrznego – analiza SWOT;
- Określenie wizji i misji Gminy Turawa;
- Identyfikację wyzwań dla Gminy Turawa;
- Weryfikację wyników analizy SWOT Gminy Turawa;
- Weryfikację wyzwań dla Gminy Turawa;
- Formułowanie celów w poszczególnych wyzwaniach;
- Przypisywanie zadań;
- Określenie założeń organizacyjnych dla poszczególnych zadań (instytucja koordynująca, partnerzy, termin realizacji, źródła finansowania);
- Priorytetyzację zadań;

W Etapie III nastąpiła redakcja właściwa dokumentu czyli opracowanie strategii wg założonych ram formalnych, zapewnienie zgodności Strategii z dokumentami strategicznymi poziomu regionalnego oraz scharakteryzowanie procedur wdrażania, monitorowania i aktualizacji dokumentu.

Etap IV, czyli przyjęcie dokumentu obejmował zaangażowanie szerokiego grona interesariuszy rozwoju lokalnego poprzez przeprowadzenie konsultacji społecznych. Zweryfikowano zapisy oraz wprowadzono proponowane przez uczestników konsultacji zmiany i uzupełnienia. Formalnym zakończeniem prac nad budową strategii stało się podjęcie Uchwały Rady Gminy dot. przyjęcia dokumentu do realizacji.

Prace nad strategią bazowały na partnerskim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego wykorzystującym włączenie w proces budowy szerokiego grona interesariuszy lokalnych. W tym celu powołano Konwent Strategiczny, który wypracował obecny kształt prezentowanej strategii. W aspekcie merytorycznym wykorzystano podejście bazujące na metodach, narzędziach i technikach programowania strategicznego. Podejście to charakteryzuje się wykorzystaniem całej bazy wiedzy na temat obecnego stanu gminy (diagnoza), identyfikacją najbardziej pożądanego stanu przyszłości (wizja) oraz sposobu dojścia do tego stanu (cele i zadania). Punktem wyjścia do umiejętnego planowania jest właściwe, pełne i obiektywne ujęcie rzeczywistości. Przygotowana na tę okoliczność została pogłębiona analiza stanu społeczno-gospodarczego gminy, z uwzględnieniem wielu uwarunkowań endo- i egzogenicznych. Wykorzystano w tym zakresie opracowanie wykonane przez dr Joannę Dybowską oraz dr Annę Mijał. Przedmiotowa diagnoza w sposób niezwykle wyczerpujący nakreśla charakterystykę gminy i prezentuje elementy znajdujące się w otoczeniu, które bezpośrednio lub pośrednio mają lub mogą mieć wpływ na jej działalność. Ze względu na dosyć rozbudowaną strukturę opracowania dokument ten stanowi odrębne opracowanie jednak jest integralną częścią przeprowadzonego procesu planistycznego.

Znając obecne położenie społeczno- gospodarcze gminy ustalono najbardziej pożądaną obraz przyszłości, czyli wizję rozwoju, która realnie składa się z wiązki celów strategicznych. Innymi słowy osiągnięcie celów strategicznych jest gwarancją spełnienia się wizji rozwoju. Na podstawie zidentyfikowanej wizji możliwe stało się poszukiwanie misji rozwoju, czyli zespołu wartości jednoczących społeczność lokalną wokół wspólnej idei rozwojowej. Dzięki swojej zwięzłości, elastyczności i oryginalności misja przedstawia rolę, która jest dedykowana zarówno całej społeczności, jak również każdemu pojedynczemu jej uczestnikowi, na każdym etapie realizacji strategii. Uzupełnieniem przyjętego podejścia jest wskazanie wyzwań, które są łącznikiem pomiędzy sformułowaną wizją i misją, a skonkretyzowanym zbiorem celów.

W warstwie wykonawczej zauważono, że nie jest możliwe przewidzenie z góry, czy przy dostępnych zasobach możliwe jest osiągnięcie stanu docelowego. Przeprowadzono zatem sukcesywne uzgodnienia, zmiany i modyfikacje pozwalające na ostateczną identyfikację wizji, misji, wyzwań oraz celów. Proces dochodzenia do prezentowanej wersji stanowi właściwy sposób łączenia odmiennych sposobów postrzegania problematyki rozwoju w jedną spójną całość. Należy być przekonanym, że wystąpi dzięki temu wyjątkowo pożądaný efekt internalizacji, czyli włączania wspólnych celów rozwojowych do realizacji celów osobistych.

Wszystkie ze wskazanych powyżej etapów powstały w ramach Konwentu Strategicznego, którego szczegółowy przebieg został zamieszczony poniżej. Kluczowym etapem realizacji prac nad strategią było wykorzystanie analizy SWOT do budowy strategii, przez co należy rozumieć zarówno identyfikację wyzwań rozwojowych jak również celów strategicznych.

Konwent Strategiczny

Fundamentem partnerskiego modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego jest udział szerokiego grona interesariuszy lokalnych. Rolę tę w budowie prac nad strategią pełnił Konwent Strategiczny. W ramach niego odbyły się cztery posiedzenia zaplanowane i zrealizowane w okresie od marca do września 2014 r. Spotkania te były okazją do dokonania oceny stopnia realizacji zadań wytypowanych w obowiązującej dotychczas strategii (lata 2007-2015) oraz pozwoliły przeprowadzić inwentaryzację wiedzy wśród interesariuszy lokalnych na temat preferowanych kierunków rozwoju gminy.

Konwent Strategiczny powołany do prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Turawa na lata 2015-2022 liczył 30 osób, które reprezentowały samorząd terytorialny, mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe. Szczegółowa charakterystyka uczestników Konwentu została zaprezentowana w poniższej tabeli. Zapraszając do prac w ramach Konwentu oraz do uczestnictwa w spotkaniach roboczych i konsultacyjnych organizowanych na terenie sołectw przedstawiciele poszczególnych grup interesów w gminie zapewniono szeroki dostęp reprezentantów wielu grup w ramach społeczności, a praca warsztatowa przebiegała efektywnie.

Warsztaty z członkami Konwentu Strategicznego prowadzono metodami interaktywnymi z użyciem technik treningowych, pozwalających uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować, następnie analizować i uzgadniać możliwe rozwiązania. Ten sposób pracy traktuje uczestników spotkań jako ekspertów lokalnych, rolą konsultantów jest prowadzenie

procesu budowy strategii oraz proponowanie narzędzi i podawanie przykładów rozwiązań sprawdzonych w innych samorządach. Każde spotkanie warsztatowe prowadzone było urozmaiconymi technikami: wykłady z użyciem prezentacji multimedialnych, techniki kreatywne, prace z formularzem, techniki pracy zespołowej, moderowana dyskusja.

Ostateczna wersja Strategii jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, a jednocześnie wskazującym priorytety i narzędzia realizacji, które na najbliższe lata wydają się stwarzać najwięcej możliwości dla rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Turawa. Z biegiem czasu, w procesie wdrażania, Strategia będzie ulegać modyfikacjom i aktualizacjom tak, aby jej realizacja odpowiadała potrzebom i aspiracjom lokalnej społeczności.

CZŁONKOWIE KONWENTU STRATEGICZNEGO

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko / Instytucja
1.	Waldemar Kampa	Wójt Gminy Turawa
2.	Adam Prochota	Przewodniczący Rady Gminy Turawa
3.	Sławomir Kubicki	Zastępca Wójta Gminy Turawa
4.	Maria Zubeil	Skarbnik Gminy Turawa
5.	Stanisława Brzozowska	Sekretarz Gminy Turawa
6.	Artur Gallus	Komendant Gminny Ochotniczej Straży Pożarnej
7.	Joachim Klotka	Przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury, Spraw Socjalnych, Współpracy Zagranicznej Rady Gminy Turawa
8.	Andrzej Skrzypczyk	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Turawa
9.	Ernest Grzesik	Przewodniczący Komisji Rolnej, Ochrony Środowiska i ds. Ładu i Porządku Rady Gminy Turawa
10.	Maria Syboń	Radny Gminy Turawa, Zastępca Przewodniczącego Rady Gminy Turawa, przedsiębiorca
11.	Rita Gabryś	Sołtys Wsi Bierdzany, Radna Gminy Turawa
12.	Róża Wieczorek	Sołtys Wsi Węgry, Radna Gminy Turawa
13.	Jerzy Musielak	Dyrektor Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół
14.	Barbara Bosy	p.o. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
15.	Bartłomiej Kita	Kierownik Referatu Turystyki i Promocji Gminy, koordynator opracowania Strategii Rozwoju Gminy
16.	Piotr Dziedzic	Kierownik, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
17.	Bogusława Jędrzychowicz	Kierownik Referatu Budownictwa
18.	Danuta Wajs	Prezes WIK Turawa Sp. z o.o.
19.	Beata Kupka	Prezes Stowarzyszenia Mieszkańców i Przyjaciół Bierdzan
20.	Joachim Gorus	Przedsiębiorca
21.	Waldemar Hadasz	Przedsiębiorca
22.	Józef Wiatr	Przedsiębiorca
23.	Eryka Matysek	Dyrektor Publicznego Gimnazjum w Turawie
24.	Henryk Zapiór	Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Zawadzie
25.	Brygida Kansy	Redaktor Naczelny Kwartalnika Gminy Turawa – „FALA”
26.	Henryk Dudek	Przedsiębiorca
27.	Ryszard Halupczok	Przedsiębiorca
28.	Ireneusz Rachwalik	Przedsiębiorca, Prezes Gminnego Zrzeszenia LZS w Turawie
29.	Jerzy Farys	Przewodniczący Stowarzyszenia Miłośników Jezior Turawskich
30.	Wioletta Dorn	Przewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy Turawa

Analiza SWOT Gminy Turawa

Ważnym elementem prac nad Strategią Rozwoju Gminy Turawa na lata 2007-2015 była analiza zasobów wewnętrznych Gminy oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem identyfikacji szans i zagrożeń dla dalszego rozwoju. W tym celu na warsztatach strategicznych z Konwentem przeprowadzono analizę SWOT, która stała się podstawą do sformułowania podstawowych wyzwań i zagadnień strategicznych dla Gminy Turawa.

Analiza SWOT jest to metoda, która pozwala na przeprowadzenie diagnozy sytuacji np. dotyczącej społeczności lokalnej. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów: Strengths (silne strony, atuty), Weaknesses (wady, słabe strony), Opportunities (okazje, szanse), Threats (trudności, zagrożenia). Technika ta, oceniająca zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego, stanowi użyteczne narzędzie prowadzące do dokonania analizy zasobów i otoczenia Gminy oraz określenia priorytetów rozwoju. W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się **atuty i słabe strony** jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a **okazje i zagrożenia** jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w otoczeniu bliższym i dalszym Gminy.

ZASOBY GMINY	
silne strony, siły, atuty	wewnętrzne czynniki mające lub mogące mieć pozytywny wpływ na rozwój gminy, wyróżniające gminę w sposób korzystny w otoczeniu, tworzące podstawy dla rozwoju, podnoszące atrakcyjność i konkurencyjność w oczach mieszkańców, inwestorów, osób odwiedzających;
wady, słabości, słabe strony	wewnętrzne czynniki mające lub mogące mieć negatywny wpływ na rozwój gminy, utrudniające rozwój i realizację zamierzeń, braki w potencjałach, obniżające pozycję gminy zarówno w oczach mieszkańców jak i podmiotów zewnętrznych;
OTOCZENIE GMINY	
okazje, możliwości, szanse	czynniki w otoczeniu sprzyjające lub mogące sprzyjać rozwojowi gminy, umożliwiające eliminowanie słabości, wzmacnianie sił, uruchamianie nowych kierunków rozwoju;
trudności, zagrożenia	czynniki w otoczeniu utrudniające lub mogące utrudniać rozwój gminy, stanowiące bariery w przełamywaniu dzisiejszych trudności i blokujące możliwości podejmowania działań w różnych, istotnych z punktu widzenia rozwoju gminy dziedzinach;

Poniżej prezentowane są zapisy analizy SWOT Gminy Turawa, zaproponowane przez uczestników Konwentu Strategicznego.

ZASOBY GMINY TURAWA (SIŁY)

1. Atrakcyjne turystycznie warunki przyrodnicze Gminy Turawa:
 - Lokalizacja Jezior Turawskich na terenie gminy;
 - Czysta woda w Jeziorze Srebrnym,
 - Wysoki udział kompleksów leśnych;
 - Bogactwo fauny i flory;
 - Brak przemysłu zanieczyszczającego środowisko;
 - Wysoki poziom zwodociągowania i skanalizowania gminy;
2. Korzystne położenie komunikacyjne gminy:
 - Sąsiedztwo z Opolem, miastem wojewódzkim;
 - Bliskość obwodnicy Opola i trasy Opole-Kluczbork;
 - Dobre połączenie z aglomeracją opolską, a dzięki autostradzie A4 z aglomeracją wrocławską i śląską;
 - Wystarczająco gęsta sieć dróg gminnych;
3. Dobrze rozwinięta sieć szkół i przedszkoli w gminie:
 - Wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna;
 - Zorganizowany dowóz dzieci do szkół;
4. Dostępność potencjalnych terenów inwestycyjnych na terenie gminy:
 - Tereny położone w pobliżu obwodnicy północnej Opola – atrakcyjne pod względem budownictwa mieszkaniowego (w tym rezydencjalnego), usługowego, przemysłowego;
 - Tereny w sąsiedztwie Jezior Turawskich – atrakcyjne pod względem inwestycji turystycznych, rekreacyjnych i sportowych;
 - Tereny inwestycyjne wsi Osowiec;
5. Poczucie własnej tożsamości kulturowej mieszkańców gminy:
 - Kultywowanie tradycji śląskich;
 - Zgodne współistnienie kultur śląskiej, polskiej i niemieckiej;
 - Działalność Wiejskiej Izby Regionalnej w Ligocie Turawskiej;
6. Rozwinięta sieć handlowa i gastronomiczna:
 - Centrum Handlowe Turawa Park;
 - Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Turawie;
 - Sieć sklepów prywatnych;
 - Sieć placówek gastronomicznych;
7. Duży potencjał bazy noclegowej znajdującej się nad Jeziorami Turawskimi – ośrodki, pola namiotowe, pensjonaty (sukcesywnie poprawia się standard tych ośrodków);
8. Zaplecze sportowe w gminie:
 - Boiska do piłki nożnej w każdej wsi;
 - Kompleks otwartych i krytych kortów tenisowych w Zawadzie – inwestycja prywatna;
 - Prężna sekcja sportowa w Gimnazjum Publicznym w Turawie;
9. Rozwinięte rzemiosło, w szczególności: stolarstwo, usługi remontowo-budowlane;
10. Zaradność, pracowitość i gospodarność mieszkańców;
11. Funkcjonowanie świetlic środowiskowych w miejscowościach wiejskich;
12. Działalność Caritasu;
13. Infrastruktura Jeziora Średniego;
14. Funkcjonowanie aktywnej Młodzieżowej Rady Gminy;
15. Rozwinięta sieć straży pożarnej na terenie gminy;

ZASOBY GMINY TURAWA (SŁABOŚCI)

1. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna:
 - Niewystarczająca jakość nawierzchni części dróg na terenie gminy;
 - Sieć wodociągowa nad Jeziorem Dużym wymaga stałego rozwoju;
 - Brak gazyfikacji gminy;
 - Nie w pełni oświetlone tereny i ścieżki nad Jeziarami;
 - Brak przystani nad Jeziarami;
 - Niedostateczna ilość urządzonych i oznakowanych szlaków spacerowych, pieszych i rowerowych,
 - Brak chodników w centrach wsi;
2. Zakwity jezior (dotyczy przede wszystkim Jeziora Dużego) spowodowane dużym stopniem zanieczyszczenia osadów dennych;
3. Słabo rozwinięta sieć MŚP działających na terenie gminy;
4. Brak centrum sportowo-rekreacyjnego w gminie;
5. Brak mieszkań gminnych (komunalnych);
6. Brak żłobka;
7. Brak Domu Pomocy Społecznej;
8. Stagnacja w sferze kultury:
 - Niedostateczna ilość instytucji kultury;
 - Niewystarczające warunki lokalowe istniejących jednostek kultury;
 - Brak koordynacji imprez kulturalnych w gminie;
 - Brak akcji informującej i promującej imprezy kulturalne w gminie;
9. Niska jakość gleb (duży udział gruntów V i VI klasy, które mają ustawowe zwolnienia podatkowe);
10. Brak planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy;
11. Niedostateczna ilość miejsc pracy;
12. Brak instytucji otoczenia biznesu;
13. Niewystarczające środki na renowację zabytków na terenie gminy (np. drewniane kościoły);
14. Zaniedbany Pałac w Turawie;
15. Słaba infrastruktura w sferze bezpieczeństwa publicznego;
16. Niedoinwestowane pola namiotowe i część ośrodków turystycznych;

OTOCZENIE ZEWNĘTRZNE GMINY TURAWA (SZANSE)

1. Możliwość pozyskania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej – możliwości dofinansowania sektora turystycznego, pozyskania środków na realizację inwestycji z zakresu ochrony środowiska, rozwoju bazy kulturalnej, oświatowej i sportowej;
2. Rozwój turystyki sobotnio-niedzielnej (trend ogólnopolski) oraz rozwój turystyki sentymentalnej;
3. Tworzenie gospodarstw agroturystycznych;
4. Stopniowe podnoszenie stopy życiowej społeczeństwa;
5. Rozwój intelektualny – kontakty z wyjeżdżającymi za granicę, wzrost znajomości języków obcych;
6. Bliskość granicy:
 - Możliwość zainteresowania ofertą turystów zagranicznych, uczestnictwa w projektach transgranicznych i międzynarodowych;

- Wymiana kulturowa z Niemcami i Czechami (współpraca z miastami partnerskimi w Niemczech i Czechach);
- 7. Podejmowanie działań promocyjnych, znalezienie „topowej” atrakcji, która będzie motorem napędowym Gminy;
- 8. Rozwój nowych technologii (w dziedzinie chociażby recyklingu, odpadów komunalnych, komunikacji, dostępu do informacji);
- 9. Tolerancyjność wielokulturowego społeczeństwa;
- 10. Działalność organizacji pozarządowych np. TSKN (Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim), OSP, LZS;
- 11. Przejęcie terenów od Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (RZGW);

OTOCZENIE ZEWNĘTRZNE GMINY TURAWA (ZAGROŻENIA)

1. Zanieczyszczenie środowiska w szczególności zanieczyszczenie zlewni Małej Panwi;
2. Starzejące się społeczeństwo, ujemny przyrost naturalny;
3. Migracja zarobkowa mieszkańców gminy za granicę, często ludzi młodych, wykształconych, fachowców;
4. Częste zmiany przepisów prawnych, różnice w interpretacji prawa, niespójność przepisów;
5. Niezrozumienie problemów dotyczących gminy ze strony administracji rządowej i samorządowej. Trudność przebicia się z racjami;
6. Dysproporcje w wynagrodzeniu za pracę pomiędzy regionem, krajem a UE – odpływ wykwalifikowanej siły roboczej za granicę;
7. Niedostateczny rozwój gospodarczy województwa – kryzys gospodarczy, a co za tym idzie mniej pieniędzy;
8. Brak zainteresowania za strony Zarządcy Jeziora Dużego rozwojem funkcji turystycznych i gospodarczych Jezior Turawskich;
9. Brak perspektyw na rekultywację zbiornika Jeziora Dużego;
10. Niska świadomość ekologiczna – problemy związane z zanieczyszczeniem lasów i jezior odpadami komunalnymi;
11. Skomplikowane procedury pozyskiwania środków europejskich;
12. Niedostateczna promocja inwestycyjna Opolszczyzny w stosunku do województw sąsiednich;

Wizja Rozwoju Gminy Turawa

Wizja rozwoju to najbardziej pożądanym obraz przyszłości, w tym przypadku Turawa w 2022 roku, który stanowi wypadkową oczekiwań i pragnień spostrzegających ją ludzi. Poszczególne komponenty wizji rozwoju zostały sformułowane podczas prac Konwentu Strategicznego a zebranie najważniejszych spostrzeżeń pozwoliło sformułować ją w następującej postaci:

**Gmina Turawa jest atrakcyjna turystycznie,
to właściwe miejsce na aktywny wypoczynek.**

**Turystów przyciąga czysta woda w jeziorach, czyste lasy, czyste wsie,
o które dba świadome i gospodarne społeczeństwo.**

**Przestrzeń turystyczna wokół jezior jest idealną bazą wypadową
na poznawanie Opolszczyzny.**

**W gminie prężnie działają przedsiębiorstwa,
w szczególności w branży turystyczno-usługowej,
które tworzą kolejne miejsca pracy.**

Pierwsza część wizji wskazuje na istotny aspekt opisujący gminę, a mianowicie potencjał turystyczny. Gmina Turawa posiada bowiem niezwykle walory środowiska i ukształtowanie terenu, które predestynują ją do działania i promowania się jako miejsce idealne na przyjemne spędzenie wolnego czasu w zgodzie z naturą, z dala od zgiełku miasta. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż podkreślona została tutaj również przynależność do regionu, w którym znajdują się również atrakcje warte odwiedzenia.

Obraz przyszłości zawiera również odniesienie do sfery działalności gospodarczej, podkreślając, iż tereny gminy ze względu na potrzebę ochrony środowiska naturalnego i zachowanie walorów turystycznych są miejscem gdzie przedsiębiorczość rozwija się poprzez branżę turystyczną i działalność usługową, z dużym akcentem na fakt dbania o lokalny rynek pracy.

Misja Rozwoju Gminy Turawa

Kluczowym elementem niniejszej strategii jest misja rozwoju – naczelny cel rozwoju Gminy Turawa, wokół którego powinny koncentrować się działania różnych lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społeczno-gospodarczych. Członkowie Konwentu Strategicznego wnieśli swoje propozycje misji, które stały się podstawą dla jej końcowej wersji, w pełni oddającej aspiracje mieszkańców i służącej długofalowemu rozwojowi Gminy Turawa.

Misja jest szczególnym rodzajem wartości spajającym społeczność lokalną, hasłem które zachęca do działania grupy jak i pojedynczych ludzi. Aby misja spełniła swoje zadanie musi być zatem zwięzła, elastyczna i oryginalna. Najlepszym testem na znajomość strategii wśród interesariuszy gminy jest znajomość misji właśnie. Misja Gminy Turawa brzmi:

Gmina Turawa to miejsce gdzie chwytasz wiatr w żagle.

Razem rozwijamy naszą gminę

dzięki naturze oraz aktywności mieszkańców.

W sformułowaniu misji Gminy Turawa postanowiono posłużyć się popularnym związkiem frazeologicznym „chwytać wiatr w żagle”, gdyż użycie tego określenia w przypadku Gminy Turawa pozwala na szeroki kontekst wypowiedzi. Z jednej strony dosłowna interpretacja użytych słów podkreśla warunki przyrodnicze umożliwiające uprawienie żeglarstwa i innych sportów wodnych, dla których idealnym miejscem są jeziora zlokalizowane na terenie Gminy. Z drugiej strony sformułowanie to ukazuje ten głębszy sens, w myśl którego na terenie Gminy istnieją sprzyjające okoliczności do wykorzystywania nadarzających się okazji. Tutaj łatwo można nabrać ochoty do działania. Społeczność lokalna jest pełna werwy, aktywnie włącza się w inicjatywy dzięki którym następuje rozwój lokalny. Siły i motywacji do podejmowania działań prorozwojowych dostarcza otaczająca natura i zaangażowanie społeczne.

Wyzwania, cele i zadania

Wyzwania rozwojowe wynikają najczęściej z konieczności wyeliminowania słabych stron, unikania zagrożeń, wzmocnienia mocnych stron oraz wykorzystywania szans pojawiających się na danym obszarze.

Zasadniczą rolą Konwentu Strategicznego było zatem zidentyfikowanie wyzwań, a w ślad za tym wskazanie kierunków działania, które staną się „kołami zamachowymi” dla dalszego rozwoju gminy. Wybór obszarów był wynikiem analizy bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie Turawa, analizy otoczenia zewnętrznego oraz wymogów ustawowych. Tym samym wyodrębniono cztery wyzwania:

- I. Zadowolająca infrastruktura techniczna w gminie**
- II. Prężna gospodarka lokalna**
- III. Atrakcyjna oferta turystyczno-rekreacyjna gminy**
- IV. Wysoka jakość życia mieszkańców gminy**

Rozwój Gminy Turawa do 2022 roku generalnie ukierunkowany został na poprawę warunków do zamieszkania i wypoczynku oraz pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości.

Kolejną ważną rolą Konwentu Strategicznego było formułowanie planów operacyjnych w ramach zidentyfikowanych czterech wyzwań rozwojowych Gminy Turawa. By ukazać hierarchię i powiązania łączące poszczególne poziomy planów operacyjnych, opisano je w następującym układzie:

- wyzwania (odpowiadające na pytanie: co chcemy osiągnąć?),
- cele (w jaki sposób to osiągniemy?),
- zadania (co zrobimy żeby to osiągnąć?).

Strategia Rozwoju Gminy Turawa określa najważniejsze kierunki rozwoju gminy, będące odpowiedzią na wytypowane 4 wyzwania rozwojowe. Zdefiniowanych zostało 19 celów, którym przypisano 54 zadania do realizacji.

Wyzwanie 1. Zadowalająca infrastruktura techniczna w gminie

Cel. 1.1. Cała gmina jest uzbrojona w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną

Cel. 1.2. Gmina posiada w pełni drożny lokalny układ drogowy

Cel. 1.3. Na terenie całej gminy dostępna jest infrastruktura ICT

Cel. 1.4. W gminie zapewniony jest dostęp do sieci gazowej

Cel. 1.5. Tereny zurbanizowane gminy objęte są miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Wyzwanie 2. Prężna gospodarka lokalna

Cel. 2.1. Wszystkie organy samorządu lokalnego wspierają rozwój indywidualnej przedsiębiorczości

Cel. 2.2. Co najmniej połowa utworzonych stref aktywności gospodarczej na terenie gminy posiada funkcjonujące tam przedsiębiorstwa

Cel. 2.3. Wszyscy interesariusze gminy prowadzą działania informacyjne na rzecz postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców i promocji gospodarczej gminy

Cel. 2.4. Co najmniej połowa funkcjonujących w gminie gospodarstw rolnych jest poddanych scalaniu na rzecz poprawy struktury obszarowej

Wyzwanie 3. Atrakcyjna oferta turystyczno-rekreacyjna gminy

Cel. 3.1. Gmina posiada kompleksową ofertę turystyczno-rekreacyjną

Cel. 3.2. Co najmniej połowa dostępnej infrastruktury turystycznej w gminie spełnia standardy i rosnące wymagania korzystających

Cel. 3.3. Wszyscy interesariusze gminy prowadzą działania informacyjno-promocyjne na rzecz upowszechnienia oferty i rozpoznawalności marki turystycznej gminy

Wyzwanie 4. Wysoka jakość życia mieszkańców gminy

Cel. 4.1. Co najmniej połowa dostępnej infrastruktury społecznej w gminie spełnia standardy i rosnące wymagania mieszkańców, w tym w zakresie efektywności energetycznej

Cel. 4.2. Wszyscy mieszkańcy mogą liczyć na podstawową opiekę zdrowotną i ochronę zdrowia i życia w gminie

Cel. 4.3. Większość mieszkańców czuje się bezpiecznie w gminie

Cel. 4.4. Co najmniej połowa mieszkańców uważa, że w gminie dostępna jest atrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu

Cel. 4.5. Co najmniej co trzeci mieszkaniec gminy bierze czynny udział w inicjatywach społecznych i integruje się z pozostałymi mieszkańcami

Cel. 4.6. Tereny znajdujące się w obszarze administracyjnym gminy zarządzane są przez władzę lokalną

Cel. 4.7. Połowa mieszkańców gminy bierze udział w różnych formach kształcenia oferowanych/ wspieranych przez gminę

**PLAN OPERACYJNY
STRATEGII ROZWOJU
GMINY TURAWA
NA LATA 2015-2022**

Wyzwanie 1: Zadawalająca infrastruktura techniczna w gminie

Charakterystyka: Gmina Turawa jest obszarem, na którym dominującymi są funkcje mieszkaniowe, usługowe i wypoczynkowo-rekreacyjne. Rozwój tych funkcji uwarunkowany jest stanem istniejącej i przyszłej infrastruktury technicznej w gminie. Sprawny układ komunikacyjny, sieci wodociągowo-kanalizacyjne, sieć dystrybucyjna gazu, infrastruktura społeczeństwa informacyjnego czy plany miejscowe należy traktować jako warunki niezbędne w procesie rozwoju lokalnego. Poprzez oferowanie terenów odpowiednio przygotowanych do zamieszkania i pod inwestycje samorząd tworzy podwaliny do trwałego wzrostu.

Cel 1.1: Cała gmina jest uzbrojona w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną

Charakterystyka: Uzyskanie właściwego stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej jest fundamentalnym zadaniem każdego samorządu lokalnego. Inwestycje w tym obszarze warunkują dalszy rozwój gospodarki lokalnej, turystyki, a także wpływają na poprawienie warunków życia mieszkańców.

Zadanie 1.1.1: Połączenie wodociągu Zawada – Turawa – Kadłub

Uzasadnienie			
Względy ekonomiczne i zapewnienie bezpieczeństwa dostaw wody mieszkańcom nakazują racjonalne połączenie sieci wodociągowej w jeden spójny system.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
WiK Turawa	Gmina Turawa	2018-2022	środki własne WiK, środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Zadanie 1.1.2: Rozbudowa sieci wodociągowej etap II Południowy Brzeg Jeziora Turawskiego

Uzasadnienie			
Sieć wodociągowa wokół Jeziora Turawskiego wymaga modernizacji oraz rozbudowy, jest to szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju funkcji turystycznej tej części gminy.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
WiK Turawa	Gmina Turawa	2020-2022	środki własne WiK, środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Zadanie 1.1.3: Rozbudowa sieci wodociągowej Północny Brzeg Jeziora Turawskiego

Uzasadnienie			
Sieć wodociągowa wokół Jeziora Turawskiego wymaga modernizacji oraz rozbudowy, jest to szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju funkcji turystycznej tej części gminy.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
WiK Turawa	Gmina Turawa	2016-2019	środki własne WiK, środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Zadanie 1.1.4: Budowa sieci kanalizacyjnej do Jeziora Srebrnego

Uzasadnienie			
Niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych w gminie skutecznie obniża atrakcyjność obszaru i powoduje sukcesywne niszczenie naturalnych walorów przyrodniczych.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
WiK Turawa	Gmina Turawa	2017	środki własne WiK, środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Zadanie 1.1.5: Opracowanie dokumentacji projektowej dla wyznaczonych miejsc zabudowy kanalizacyjnej w celu sukcesywnej rozbudowy

Uzasadnienie			
Dla prowadzenia sprawnego procesu realizacji inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną niezbędne jest posiadanie aktualnej i kompletnej dokumentacji projektowej.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
WiK Turawa	Gmina Turawa	2015-2022	środki własne WiK, środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Cel 1.2: Gmina posiada w pełni drożny lokalny układ drogowy

Charakterystyka: Gmina Turawa posiada bardzo dobre położenie komunikacyjne. Sąsiedztwo stolicy województwa, bliskość autostrady A4 i drogi krajowej nr 45 pozwala intensyfikować działania w kierunku przyciągania inwestorów i turystów. Jednak samo położenie nie zapewni rozwoju gospodarczego. Potrzebne są niezbędne inwestycje, które zwiększą i poprawią stopień skomunikowania gminy z otoczeniem bliższym i dalszym.

Zadanie 1.2.1: Tworzenie dróg dojazdowych do nowo wydzielonych działek nad jeziorami

Uzasadnienie			
Atrakcyjne miejsca wokół jezior sprzyjają rozwojowi ruchu budowlanego w tej części gminy, niezbędne jest zatem sukcesywne tworzenie i modernizowanie niezbędnej infrastruktury drogowej umożliwiającej sprawną komunikację na tym terenie.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	właściciele działek nad jeziorami	2015-2022	środki własne gminy, środki podmiotów zewnętrznych

Zadanie 1.2.2: Budowa kładki i remont mostu na rzece Mała Panew w Turawie

Uzasadnienie			
Stan techniczny mostu wymaga przeprowadzenia remontu wraz z budową kładki. Niezmodernizowany most będzie stanowił wąskie gardło na ciągach komunikacyjnych, co przekłada się zarówno na wzmożone natężenie ruchu oraz może stanowić poważne zagrożenie komunikacyjne.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	-	2015-2016	środki własne gminy

Zadanie 1.2.3: Budowa, remont i modernizacja dróg gminnych

Uzasadnienie			
Zwiększenie stopnia skomunikowania wewnętrznego oraz poprawa stanu technicznego dróg gminnych są niezbędne dla dalszego zrównoważonego rozwoju lokalnego.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	-	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Zadanie 1.2.4: Remont kapitalny dróg powiatowych

Uzasadnienie			
Drogi powiatowe są najgorzej zachowaną infrastrukturą komunikacyjną na terenie gminy. Wymagają natychmiastowej modernizacji.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Starostwo Powiatowe w Opolu	Gmina Turawa	2015-2022	środki własne powiatu

Zadanie 1.2.5: Budowa chodników

Uzasadnienie			
Wiele odcinków dróg na terenie gminy (bez względu na zarządcę) nie posiada chodników na obszarach zurbanizowanych. Przy wysokim natężeniu ruchu drogowego, wąskich drogach i braku poboczy budowa chodników jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom i turystom.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Zarządcy dróg	Gmina Turawa	2015-2022	środki własne zarządców dróg, środki zewnętrzne (w tym UE)

Cel 1.3: Na terenie całej gminy dostępna jest infrastruktura ICT

Charakterystyka: Budowanie społeczeństwa informacyjnego jest jednym z priorytetowych działań podejmowanych w Unii Europejskiej. Podstawowymi warunkami, które muszą być spełnione, aby społeczeństwo w Gminie Turawa można było uznać za informacyjne, jest rozbudowana, nowoczesna infrastruktura informatyczna, w tym dostęp do Internetu, dostęp do elektronicznych usług dla ludności. Ważnym aspektem jest również kształcenie społeczeństwa w kierunku dalszego rozwoju, tak aby wszyscy mogli w pełni wykorzystywać możliwości, jakie dają środki masowej komunikacji i informacji.

Zadanie 1.3.1: Rozwój infrastruktury informatycznej – zapewnienie bezprzewodowego Internetu z uwzględnieniem terenów turystycznych nad jeziorami

Uzasadnienie			
Komunikacja i funkcjonowanie w wirtualnej przestrzeni jest podstawą dzisiejszej rzeczywistości zarówno w prowadzeniu biznesu jak i codziennym życiu osobistym. Obszary wykluczone cyfrowy stanowią wąskie gardło rozwoju i obniżają atrakcyjność terenu.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne, Gmina Turawa	Aglomeracja Opolska, Samorząd Województwa Opolskiego	2015-2018	środki podmiotów zewnętrznych, środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), środki Aglomeracji Opolskiej

Zadanie 1.3.2: Wdrożenie systemu e-usług w gminie

Uzasadnienie			
W dobie społeczeństwa informacyjnego zmienia się obraz obsługi klientów przez urzędy ograniczając konieczność odwiedzin bezpośrednich na rzecz umożliwienia sprawnej obsługi poprzez odpowiednie systemy elektroniczne.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne, Gmina Turawa	Aglomeracja Opolska, Samorząd Województwa Opolskiego	2015-2018	środki podmiotów zewnętrznych, środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), środki Aglomeracji Opolskiej

Cel 1.4: W gminie zapewniony jest dostęp do sieci gazowej

Charakterystyka: Spośród wszystkich paliw wykorzystywanych jako źródło energii gaz ziemny ma wiele zalet i jest dosyć bezpieczny. Aby jednak móc z niego korzystać w gminie musi być zapewniony dostęp do sieci dystrybucyjnej gazu.

Zadanie 1.4.1: Zapewnienie dostępu do źródeł zaopatrzenia w gaz ziemny

Uzasadnienie			
Budowa infrastruktury umożliwiającej korzystanie z gazu ziemnego jako bardziej efektywnego źródła ciepła niż powszechnie stosowany węgiel.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne	Gmina Turawa	2015-2022	środki podmiotów zewnętrznych, środki mieszkańców gminy

Cel 1.5: Tereny zurbanizowane gminy objęte są miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Charakterystyka: Rozwój lokalny nie jest możliwy bez określenia sposobów zagospodarowania i zabudowy terenów gminy. Wytypowanie miejsc przeznaczonych na inwestycje celu publicznego, w tym obszary aktywności gospodarczej czy pod mieszkalnictwo jednorodzinne, daje rzetelną podstawę do podejmowania działań na rzecz pozyskiwania nowych mieszkańców czy inwestorów.

Zadanie 1.5.1: Stworzenie planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy

Uzasadnienie			
Gmina musi na bieżąco analizować możliwości wykorzystania terenów zarówno pod mieszkalnictwo jak i inwestycje oraz aktualizować plany zagospodarowania przestrzennego.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	-	2018	środki własne gminy

Wyzwanie 2: Preżna gospodarka lokalna

Charakterystyka: Konkurencyjność gospodarki lokalnej wynika z potencjału firm, które funkcjonują w gminie. Jednak to samorząd lokalny pełni rolę animatora rozwoju lokalnej gospodarki i jakości życia. Poprzez tworzenie warunków i odpowiedniego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie może wpływać na wzrost liczby podmiotów gospodarczych, tworzenie nowych miejsc pracy oraz kształtować postawy przedsiębiorcze wśród mieszkańców.

Cel 2.1: Wszystkie organy samorządu lokalnego wspierają rozwój indywidualnej przedsiębiorczości

Charakterystyka: Zachowania gminy pro przedsiębiorczej powinny objawiać się w dużej aktywności na rzecz wsparcia osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej jak i funkcjonujących firm. Oczywiście istnieją w otoczeniu liczne podmioty specjalnie tworzone i powołane do świadczenia profesjonalnych usług wsparcia jednak społeczność oczekuje się iż samorząd lokalny będzie zachęcał do podejmowania konkretnej współpracy.

Zadanie 2.1.1: Uruchomienie Inkubatora przedsiębiorczości

Uzasadnienie			
Inkubatory przedsiębiorczości są jednostkami które otaczają opieką początkujących przedsiębiorców (zazwyczaj do 2 lat od zarejestrowania firmy) zapewniając fachowe doradztwo oraz dostęp do niezbędnej infrastruktury a to wszystko po preferencyjnej cenie.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	Samorząd Województwa Opolskiego, Aglomeracja Opolska	2015-2016	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Zadanie 2.1.2: Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu z terenu województwa opolskiego w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorstw znajdujących się na terenie gminy

Uzasadnienie			
Na terenie województwa opolskiego działa szereg instytucji otoczenia biznesu (tzw. IOB) świadczących usługi wsparcia dla firm. Lokalni przedsiębiorcy często nie posiadają operacyjnej wiedzy nt. zakresów funkcjonowania tych IOB, dodatkowo brak świadomości iż warto skorzystać z fachowej pomocy często utrudnia rozwój i uniemożliwia wzrost konkurencyjności tych podmiotów.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa, organizacje pozarządowe	Młodzieżowa Rada Gminy	2015-2022	środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Zadanie 2.1.3: Promowanie przedsiębiorczości w rolnictwie i gospodarstwach, w tym wsparcie dla pozyskiwania środków zewnętrznych

Uzasadnienie			
Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich nastąpi jeśli rolnicy będą dysponowali wiedzą i umiejętnościami stosowania nowoczesnych metod upraw i hodowli. Dla sprawnego przeprowadzenia unowocześniania gospodarstw niezbędne jest zidentyfikowanie odpowiednich źródeł finansowania przedsięwzięć oraz udzielenie fachowego wsparcia w procesie pozyskania i rozliczenia dotacji.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Samorząd Województwa Opolskiego	Gmina Turawa, organizacje pozarządowe, Młodzieżowa Rada Gminy	2015-2022	środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Cel 2.2: Co najmniej połowa utworzonych stref aktywności gospodarczej na terenie gminy posiada funkcjonujące tam przedsiębiorstwa

Charakterystyka: Samorząd wspierając rozwój lokalnej gospodarki tworzy szereg inicjatyw na rzecz zachęcenia podmiotów gospodarczych do podejmowania działalności na terenie gminy. Istotne jest aby obok wyposażonych w niezbędną infrastrukturę terenów prowadzić równoległe działania informacyjno-promocyjne w celu znalezienia zainteresowanych ulokowaniem inwestycji na danym terenie.

Zadanie 2.2.1: Promowanie wolnych terenów przeznaczonych pod inwestycje

Uzasadnienie			
Aby pozyskać nowych inwestorów niezbędne jest ciągle prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych na rzecz zainteresowania ofertą. Oferta taka musi być stale aktualizowana i rozpowszechniana poprzez nowoczesne formy przekazu medialnego. Oczywiście działania te należy wspierać kontaktami partnerskimi.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	organizacje pozarządowe, Centrum Obsługi Inwestora przy Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Cel 2.3: Wszyscy interesariusze gminy prowadzą działania informacyjne na rzecz postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców i promocji gospodarczej gminy

Charakterystyka: Rozwój lokalny zachodzi przede wszystkim w związku z podejmowaniem aktywności gospodarczej przez mieszkańców, dlatego tak istotne jest tworzenie właściwego klimatu dla rozwijania firm rodzinnych. Organizacja spotkań informacyjnych czy działalność punktów konsultacyjno-doradczych powinna starać się wykorzystywać dobre lokalne praktyki i promować postawy lokalnych liderów, które są godne naśladowania.

Zadanie 2.3.1: Prowadzenie zajęć praktycznych z przedsiębiorczości dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych

Uzasadnienie			
Lekcje z przedsiębiorczości to stały element programów nauczania, należy jednak zadbać o odpowiednie przygotowanie i prowadzenie tych zajęć, aby stanowiły faktycznie przyczynek do podejmowania dalszych działań pro przedsiębiorczych. Rozwijanie kreatywności wymaga stosowania niestandardowych form nauczania jak gry symulacyjne, warsztaty.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa (placówki oświatowe)	organizacje pozarządowe, Młodzieżowa Rada Gminy, podmioty zewnętrzne	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), środki podmiotów zewnętrznych

Zadanie 2.3.2: Prowadzenie działań informacyjno-doradczych dla osób zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej

Uzasadnienie			
Mieszkańcy gminy powinni mieć możliwość dostępu do szerokiej oferty wsparcia w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne	Gmina Turawa, organizacje pozarządowe	2015-2022	środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Cel 2.4: Co najmniej połowa funkcjonujących w gminie gospodarstw rolnych jest poddanych scalaniu na rzecz poprawy struktury obszarowej

Charakterystyka: dla zapewnienia odpowiedniego poziomu dochodów z działalności rolniczej konieczną jest wspieranie małych gospodarstw rolnych m.in. poprzez tworzenie warunków i zachęcanie do łączenia się np. w większe gospodarstwa czy grupy producenckie.

Zadanie 2.4.1: Scalanie gruntów rolnych

Uzasadnienie			
Istotnym wyzwaniem dla terenów wiejskich jest scalanie gruntów rolnych oraz tworzenie dużych wyspecjalizowanych gospodarstw mogących konkurować na jednolitym rynku europejskim.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
zainteresowani rolnicy	Gmina Turawa	2015-2022	środki mieszkańców gminy, środki zewnętrzne (UE)

Zadanie 2.4.2: Wspieranie działań zmierzających do poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych oraz specjalizacji produkcji rolnej (prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych)

Uzasadnienie			
Podnoszenie konkurencyjności gospodarstw rolnych będzie miało istotny wpływ na rozwój lokalny, zatem rolą samorządu powinno być nagłaśnianie tematyki poprawy struktury obszarowej oraz zachęcanie rolników do przeprowadzania korzystanych zmian.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa, Starostwo Powiatowe	Samorząd Województwa Opolskiego, podmioty zewnętrzne, organizacje pozarządowe	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Wyzwanie 3: Atrakcyjna oferta turystyczno-rekreacyjna gminy

Charakterystyka: Stworzenie spójnej i atrakcyjnej oferty turystyczno-rekreacyjnej jest niezbędne do właściwego wyeksponowania posiadanych walorów w gminie. Podstawą podejścia powinno być tutaj przede wszystkim identyfikowanie oczekiwań potencjalnych odbiorców oferty i umiejętne prezentowanie przygotowanych produktów i usług mogących zaspokoić coraz bardziej świadomych i wymagających gości oraz mieszkańców.

Cel 3.1: Gmina posiada kompleksową ofertę turystyczno-rekreacyjną

Charakterystyka: Wyznacznikiem obecnych czasów jest wysokie tempo życia, każdemu brakuje czasu a ten upragniony wolny weekend czy urlop zazwyczaj spędza się w sposób niezwykle efektywny planując niemal godzinę, po godzinie. Z tego względu brak kompleksowej oferty, w tym, zarówno atrakcji wokół jezior, właściwych warunków noclegowych, bazy wypadowej na popołudniowe spacerunki czy przejażdżki rowerowe tzw. wrywkowa oferta może nie zyskać aprobaty szerokiego grona potencjalnych turystów.

Zadanie 3.1.1: Budowa infrastruktury sportów wodnych nad Jeziorem Dużym

Uzasadnienie			
Jezioro Duże od lat przyciąga miłośników sportów wodnych. Niestety coraz wyraźniej, w zderzeniu z oczekiwaniami przyjeżdżających, widoczne są niedostatki i niedoinwestowanie w infrastrukturę umożliwiającą aktywne spędzenie wolnego czasu (np. brak przystani).			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty prowadzące działalność nad jeziorem, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Gmina Turawa	2015-2022	środki podmiotów, środki zewnętrzne (UE)

Zadanie 3.1.2: Budowa Centrum Sportowo-Rekreacyjnego wraz z halą widowiskową

Uzasadnienie			
Gmina Turawa nie posiada bazy infrastrukturalnej umożliwiającej organizację imprez sportowo-rekreacyjnych w przypadku niepogody czy poza sezonem umożliwiającym organizację takich inicjatyw na świeżym powietrzu.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty prywatne, Gmina Turawa	Ministerstwo Sportu i Rekreacji	2015-2018	środki podmiotów, środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), dotacje Ministerstwa Sportu i Rekreacji (np. fundusz rozwoju bazy sportowej)

Zadanie 3.1.3: Budowa ośrodka wypoczynkowego z basenem nad Jeziorem Małym

Uzasadnienie			
Gmina Turawa wystawiła na sprzedaż jezioro wraz z przylegającym do niego terenem, czyli plażą i lasem. Teren przeznaczony jest pod usługi z zakresu turystyki oraz sportu i rekreacji. Powstała nawet koncepcja zagospodarowania, w której jezioro było wkomponowane w Aquapark jednak dopóki nie zgłosi inwestor, który zdecyduje się przeprowadzić inwestycje na tym terenie Jezioro Małe pozostaje nieatrakcyjnym miejscem na mapie gminy.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty prywatne	Ministerstwo Sportu i Rekreacji	2015-2022	środki podmiotów prywatnych

Zadanie 3.1.4: Rewitalizacja Jeziora Dużego

Uzasadnienie			
Aby Gmina Turawa mogła bez przeszkód rozwijać ofertę turystyczną niezbędne jest przeprowadzenie działań oczyszczenia Jeziora Dużego i zagospodarowania tego akwenu jako atrakcji całorocznej. W szczególności chodzi tutaj o oczyszczenie dna jeziora z niebezpiecznych osadów oraz budowę „zbiornika wstępnego”.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Skarb Państwa, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Samorząd Województwa Opolskiego	2015-2022	budżet państwa, środki zewnętrzne (w tym UE)

Zadanie 3.1.5: Rozwój infrastruktury turystycznej, w tym budowa ścieżek rowerowych

Uzasadnienie			
Kiedy przychodzi czas wolny chętnie przesiadamy się z samochodów na rowery. W ten sposób po trudach codziennych obowiązków chętnie obcujemy z naturą. Aby przejażdżki krajoznawcze dostarczały odpowiednich doznań muszą przebiegać w malowniczych warunkach, a co ważniejsze muszą być odpowiednio przygotowane.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne, Gmina Turawa	Aglomeracja Opolska	2015-2022	środki podmiotów zewnętrznych, środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), środki Aglomeracji Opolskiej

Zadanie 3.1.6: Wytyczenie oraz oznakowanie ścieżek rowerowych i spacerowych, organizacja punktów widokowych oraz zadaszeń

Uzasadnienie			
Na terenie Gminy Turawa znajdują się dogodne warunki naturalne do tworzenia oferty turystycznej, jednak niezbędne jest zapewnienie tzw. małej infrastruktury, która z jednej strony pozwoli ukazać piękno natury a drugiej zapewni bezpieczeństwo i wygodę odwiedzającym/wypoczywającym.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	podmioty zewnętrzne, Aglomeracja Opolska	2015-2022	środki podmiotów zewnętrznych, środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), środki Aglomeracji Opolskiej

Cel 3.2: Co najmniej połowa dostępnej infrastruktury turystycznej w gminie spełnia standardy i rosnące wymagania korzystających

Charakterystyka: Przywracanie świetności obiektów zabytkowych i przeprowadzanie prac modernizacyjnych dla podniesienia standardu istniejącej infrastruktury turystycznej w gminie stanowią jedno z ważniejszych zadań na drodze do budowania kompleksowej i atrakcyjnej oferty turystycznej oraz osiągnięcia ładu przestrzennego w gminie.

Zadanie 3.2.1: Renowacja zabytków na terenie Gminy Turawa

Uzasadnienie			
Zwiększenie ruchu turystycznego w gminie może nastąpić dzięki zróżnicowaniu oferty w kierunku turystyki sentymentalnej. W ten sposób nastąpi otwarcie możliwości rozwoju usług turystycznych na tych obszarach gminy, które nie znajdują się w bezpośredniej bliskości jezior.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
właściciele obiektów	-	2015-2022	środki właścicieli obiektów, środki zewnętrzne (w tym UE)

Zadanie 3.2.2: Remonty kapitalne i renowacje zabytkowych kościołów

Uzasadnienie			
Mocnymi punktami oferty turystyki sentymentalnej mogą stać się zabytki sakralnej architektury drewnianej. Zachęcanie turystów do poznawania Gminy Turawa musi zostać jednak poprzedzone przywróceniem stanu i wartości historycznej tych obiektów.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
parafie	Samorząd Województwa Opolskiego	2015-2022	środki parafii, dotacje np. Ministerstwa Kultury

Zadanie 3.2.3: Remont kapitalny wraz z przebudową Pałacu w Turawie

Uzasadnienie			
Pałac Myśliwski w Turawie jest XVIII wiecznym zabytkiem, po 3 pożarach i zmianie właściciela obecnie nie jest użytkowany, jednak ze względu na lokalizację obiektu oraz wartość historyczną stan techniczny obiektu powinien zostać przywrócony, gdyż obiekt ten stanowić powinien rozpoznawalną wizytówkę Turawy.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
właściciel obiektu	wojewódzki konserwator zabytków, Ministerstwo Kultury	2015-2022	środki właściciela, środki zewnętrzne (UE)

Zadanie 3.2.4: Kapitałny remont promenady na brzegu północnym

Uzasadnienie			
Promenada jest miejscem spacerów mieszkańców i osób odwiedzających stanowi zatem najczęściej odwiedzaną część wokół jezior. Aby deptak stał się dodatkową atrakcją musi zostać pokryty odpowiednią nawierzchnią oraz wzbogacony małą infrastrukturą, w tym ciekawą roślinnością czy tablicami informacyjnymi.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Gmina Turawa	2015-2022	środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Cel 3.3: Wszyscy interesariusze gminy prowadzą działania informacyjno-promocyjne na rzecz upowszechnienia oferty i rozpoznawalności marki turystycznej gminy

Charakterystyka: Atrakcyjność oferty turystycznej mierzona jest zarówno liczbą nowych odwiedzających, których udało się przyciągnąć dzięki skutecznie prowadzonej kampanii informacyjno-promocyjnej, ale przede wszystkim liczbą turystów, którzy już wcześniej skorzystali z oferty i zdecydowali się ponownie nią zainteresować. Tym samym konieczne jest prowadzenie różnymi kanałami i przez wszystkie środowiska w gminie działań mogących się przyczynić do rozpowszechnienia oferty oraz większej rozpoznawalności marki turystycznej gminy.

Zadanie 3.3.1: Inwestycja w turystykę – stworzenie tzw. „topowej” oferty

Uzasadnienie			
Każdy poszukuje unikatowych walorów i atrakcji, które potrafią zainteresować nawet najbardziej „wybrednych” gości. Gmina Turawa posiada walory krajobrazowe dzięki którym może budować ofertę która jest w stanie zaspokoić nawet najbardziej wymagających klientów. Ważne jest aby wykreować zintegrowany produkt tzw. „topową” ofertę, która stanie się magnesem i dzięki niej nastąpi lokalne ożywienie gospodarcze.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	organizacje pozarządowe, podmioty zewnętrzne	2015-2016	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), środki podmiotów zewnętrznych

Zadanie 3.3.2: Promocja turystyczna Gminy Turawa w środkach masowego przekazu oraz współuczestnictwo w targach turystycznych

Uzasadnienie			
Posiadanie nawet najlepszej atrakcji turystycznej w kraju trzeba umiejętnie i we właściwy sposób wypromować. Uzupełnieniem tradycyjnych działań informacyjno-promocyjnych (ulotki, centrum informacji turystycznej) powinno być równoległe korzystanie ze środków masowego przekazu – prasa, radio, telewizja, internet. Ponadto pożądanym jest bezpośredni kontakt z potencjalnym klientem np. dzięki uczestnictwu w targach turystycznych.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa, podmioty prowadzące działalność nad jeziorami	organizacje pozarządowe, Samorząd Województwa Opolskiego	2015-2022	środki własne gminy, środki podmiotów prowadzących działalność nad jeziorami, środki zewnętrzne (UE)

Wyzwanie 4: Wysoka jakość życia mieszkańców gminy

Charakterystyka: Gmina Turawa leżąc w bezpośredniej bliskości od Opola w połączeniu z niekwestionowanymi walorami turystycznymi, posiada potencjał służący przyciąganiu nowych mieszkańców. W tym kontekście zrozumiałe są aspiracje stania się miejscem zamieszkiwania o wysokim standardzie czyli dbałość o infrastrukturę umożliwiającą codzienne życie na akceptowanym przez świadomą społeczność lokalną poziomie.

Cel 4.1: Co najmniej połowa dostępnej infrastruktury społecznej w gminie spełnia standardy i rosnące wymagania mieszkańców, w tym w zakresie efektywności energetycznej

Charakterystyka: Jakość usług świadczonych przez podmioty w gminie w dużej mierze zależy od jakości infrastruktury, jaką te instytucje posiadają. Każdy obiekt powinien ponadto spełniać wymogi użytkowania go w sposób bezpieczny i w zgodzie z polityką zrównoważonego rozwoju, gdzie mocny akcent kładzie się na efektywność energetyczną.

Zadanie 4.1.1: Budowa siedziby instytucji funkcjonujących w gminie (GOPS, GZEAS, WiK)

Uzasadnienie			
Dostrzegane są wyraźne potrzeby remontowe i modernizacyjne budynków administrowanych przez samorząd lokalny. Obecny zły stan techniczny tych obiektów wymusza przeprowadzenie działań, które z jednej strony wpłyną na podniesienie komfortu funkcjonowania w nich, wzrost estetyki, poprawę bezpieczeństwa oraz efektywność ich użytkowania.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	WiK	2016-2018	środki własne gminy

Zadanie 4.1.2: Przebudowa wraz z modernizacją budynku Urzędu Gminy (również likwidacja barier architektonicznych)

Uzasadnienie			
Urząd gminy jest miejscem kontaktu społeczności lokalnej z władzą samorządową. Musi on zatem spełniać określone standardy cechujące obiekty użyteczności publicznej oraz charakteryzować się ogólną dostępnością, w tym dla osób niepełnosprawnych. Brak dysponowania odpowiednimi zasobami znacząco wpłynie na obniżenie sprawności funkcjonowania urzędu.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	PFRON	2015-2022	środki własne gminy, dotacja z PFRON

Zadanie 4.1.3: Przebudowa budynków wraz z termomodernizacją należących do Gminy Turawa w tym, świetlic, OSP, LZS

Uzasadnienie			
Na terenie gminy funkcjonuje szereg obiektów użyteczności publicznej, które ze względu na ważniejsze potrzeby inwestycyjne, od wielu lat nie były modernizowane, chodzi tutaj przede wszystkim o świetlice wiejskie, budynki Ochotniczych Straży Pożarnych czy obiekty Ludowych Zespołów Sportowych. Wyeksploatowane budynki wymagają prac polegających często na gruntownych przebudowach w ramach których obiekty te powinny zostać dostosowane do wyższych standardów. Uzupełnieniem prowadzonych prac budowlanych powinno być równoległe wyposażenie w niezbędną infrastrukturę tych obiektów.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	organizacje pozarządowe	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Zadanie 4.1.4: Budowa mieszkań komunalnych lub zainstalowanie kontenerów mieszkalnych

Uzasadnienie			
Bezpieczeństwo socjalne można zagwarantować m.in. poprzez przygotowanie odpowiedniego zaplecza mieszkań komunalnych lub obiektów mogących stanowić bazę mieszkalną dla potrzebujących, będących w najtrudniejszej sytuacji materialnej mieszkańców gminy.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne	Gmina Turawa	2015-2022	środki podmiotów zewnętrznych

Zadanie 4.1.5: Budowa żłobka na terenie gminy

Uzasadnienie			
Nadal wiele gmin i miejscowości jest pozbawionych możliwości sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat. Tworząc warunki do rozwoju gminy nie można zapominać o współodpowiedzialności gminy za rozwój społeczny. Odpowiednia baza placówek oświatowych może być gwarantem wysokiej oceny warunków życia na danym terenie, a to z kolei może przyczynić się do dalszego rozwoju, również w wymiarze gospodarczym.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne	Gmina Turawa	2015-2018	środki podmiotów zewnętrznych, dotacje

Cel 4.2: Wszyscy mieszkańcy mogą liczyć na podstawową opiekę zdrowotną i ochronę zdrowia i życia w gminie

Charakterystyka: Trudność w dostępie mieszkańców Gminy Turawa do opieki zdrowotnej i ochrony życia w gminie polega przede wszystkim na braku na tym terenie odpowiednich placówek specjalistycznych. Tym samym uzyskanie porady specjalisty np. okulisty, kardiologa czy ginekologa jest możliwe tylko i wyłącznie w placówkach w Opolu. W związku z ogólnym trendem starzejącego się społeczeństwa i licznymi barierami

komunikacyjnymi sytuacja braku fachowej opieki na terenie gminy może wpływać na pogłębianie się problemów społecznych.

Zadanie 4.2.1: Budowa Domu Spokojnej Starości na terenie gminy

Uzasadnienie			
Sytuacja demograficzna ukazująca trend starzejącego się społeczeństwa potęguje problem braku na terenie gminy wyspecjalizowanej placówki zapewniającej opiekę nad osobami starszymi. Dodatkowo, kiedy znaczna część młodych mieszkańców gminy poszukuje pracy i miejsca do życia poza domem rodzinnym, problem opieki na starszymi, często schorowanymi ludźmi nabiera szczególnie alarmującego wymiaru i wymaga natychmiastowych działań.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne	Gmina Turawa	2015-2018	środki podmiotów zewnętrznych, dotacje

Zadanie 4.2.2: Budowa lub przebudowa budynku na potrzeby Ośrodka Zdrowia

Uzasadnienie			
Znaczna część mieszkańców Gminy Turawa zamieszkuje tereny na których nie jest zlokalizowany żaden ośrodek zdrowia, tym samym pozbawieni się podstawowej opieki medycznej w bezpośrednim sąsiedztwie.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne	Gmina Turawa	2015-2018	środki podmiotów zewnętrznych, dotacje

Zadanie 4.2.3: Budowa lub przebudowa budynku Caritas

Uzasadnienie			
Budynek Caritas Diecezji Opolskiej nie spełnia obowiązujących standardów, zatem aby możliwe było dalsze świadczenie w nim usług pielęgnacyjnych i pomocy medycznej wymaga generalnej przebudowy bądź zrealizowania nowej inwestycji na innym terenie.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Caritas Diecezji Opolskiej	Gmina Turawa	2015-2018	środki Caritas, środki własne gminy, dotacje

Cel 4.3: Większość mieszkańców czuje się bezpiecznie w gminie

Charakterystyka: Bezpieczeństwo publiczne i socjalne do podstawowe czynniki, które decydują o poziomie jakości życia na danym terenie. Stąd równoległe do prowadzenia działań informacyjnych i kampanii społecznych, które uwrażliwiają i uświadamiają różne problemy społeczne jak agresja, uzależnienie od nalogów, kradzieże czy piractwo drogowe muszą być podejmowania działania na rzecz stworzenia odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego gwarantującego oczekiwany spokój lokalny.

Zadanie 4.3.1: Zakup samochodów strażackich i specjalistycznego sprzętu ratowniczego

Uzasadnienie			
Jednostki Ochotniczej Straży pożarnej są często pierwszymi służbami pojawiającymi się na miejscu wypadków czy tragicznych zdarzeń. Interwencje straży dotyczą nie tylko pożarów, ale w znacznym stopniu także wypadków drogowych. Wyposażenie w odpowiednie pojazdy, specjalistyczny sprzęt ratownictwa medycznego i drogowego pozwala na przyspieszenie w niesieniu pomocy i wzrost skuteczności działań względem osób poszkodowanych.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	Władze nadrzędne straży pożarnej	2015-2022	środki własne gminy, dotacja

Zadanie 4.3.2: Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury oświetleniowej

Uzasadnienie			
Uporządkowanie infrastruktury oświetleniowej w gminie będzie dawało poczucie bezpieczeństwa zarówno mieszkańcom jak i gościom. Niestety nadal znaczna część terenów gminy, w tym obszarów atrakcyjnych turystycznie, nie posiada odpowiedniej infrastruktury (braki, przestarzała technologia). Właściwe oświetlenie przede wszystkim zapewni bezpieczeństwo użytkownikom, z drugiej strony doda szereg walorów podnoszących atrakcyjność oświetlonych miejsc (odpowiednio dobrane oświetlenie może dodać niepowtarzalnego charakteru).			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	Aglomeracja Opolska, przedsiębiorstwo energetyczne	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Cel 4.4: Co najmniej połowa mieszkańców uważa, że w gminie dostępna jest atrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu

Charakterystyka: Rozwój oferty spędzania wolnego czasu i wzrost aktywności mieszkańców wpłynie na rozwój więzi społecznych wśród mieszkańców gminy, integrację społeczną, przeciwdziałanie anonimowości mieszkańców oraz pośrednio na pewno przyczyni się do przeciwdziałania patologiom. Dlatego tak ważne jest aby na terenie gminy organizowane były wydarzenia oraz inicjatywy o charakterze imprez integracyjnych czy kulturalnych.

Zadanie 4.4.1: Stworzenie Gminnego Centrum Kultury jako koordynatora imprez

Uzasadnienie			
Mieszkańcy Gminy Turawa często nie korzystają z lokalnej oferty kulturalnej, ponieważ nie wiedzą o realizowanych na terenie gminy wydarzeniach, albo wydarzenia organizowane są równoległe w różnych miejscach w tym samym czasie, co uniemożliwia aktywne w nich uczestnictwo. Dlatego niezbędne jest stworzenie jednostki, która będzie pełniła funkcję koordynatora imprez.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	instytucje kultury/ Samorząd Województwa Opolskiego, organizacje pozarządowe, Młodzieżowa Rada Gminy, biblioteka, szkoły	2015-2016	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Zadanie 4.4.2: Przebudowa budynku byłego OSP w Węgrach na cele kulturalno-społeczne

Uzasadnienie			
Inicjatywy oddolne mieszkańców gminy budują i umacniają więzi międzyludzkie oraz podtrzymują tożsamość lokalną. Idealnym miejscem do podejmowania działań integracyjnych są domy spotkań. W Węgrach rolę taką spełnia budynek byłego OSP jednak ze względu na zły stan techniczny wymaga przeprowadzenia przebudowy. Nastąpi poprawa warunków lokalowych w jakich funkcjonuje wiele organizacji z terenu wsi i gminy oraz wzrośnie poziom integracji społecznej.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	Sołectwo Węgry	2015-2020	środki własne gminy, środki zewnętrzne (UE)

Zadanie 4.4.3: Budowa infrastruktury umożliwiającej podejmowanie aktywności fizycznej na świeżym powietrzu np. montaż siłowni, budowa boisk wielofunkcyjnych

Uzasadnienie			
Żeby Gmina Turawa mogła aspirować do bycia miejscem atrakcyjnym na spędzanie wolnego czasu należy podnieść standard obiektów o charakterze sportowo-rekreacyjnym, w szczególności tych, które znajdują się na świeżym powietrzu. Miejsca te są szczególnie cenne, gdyż zapewniają nie tylko możliwość rozwoju fizycznego i dbania o kondycję, ale przede wszystkim pozwalają na obcowanie z naturą i otaczającą rzeczywistością terenów wiejskich.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	podmioty zewnętrzne, Aglomeracja Opolska	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Cel 4.5: Co najmniej co trzeci mieszkaniec gminy bierze czynny udział w inicjatywach społecznych i integruje się z pozostałymi mieszkańcami

Charakterystyka: Wśród niekorzystnych efektów globalizacji i szybkiego tempa życia wymienia się pogłębiającą anonimowość mieszkańców i patologie społeczne. Nic tak nie przeciwdziała tym zaburzeniom jak rozwój aktywności społecznych.

Zadanie 4.5.1: Zachęcanie mieszkańców gminy do aktywnego uczestnictwa w inicjatywach integrujących społeczność lokalną

Uzasadnienie			
Cykliczne inicjatywy społeczne będą doskonałą okazją do budowania wewnętrznej spójności społecznej w gminie. Dlatego należy zachęcać społeczność Gminy Turawa do nawiązywania kontaktów interpersonalnych szczególnie w relacjach pomiędzy autochtoniczną i napływową częścią mieszkańców.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa, organizacje pozarządowe	Młodzieżowa Rada Gminy, podmioty zewnętrzne	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), środki podmiotów

			zewnątrznych
--	--	--	--------------

Zadanie 4.5.2: Organizacja festynów i imprez np. integracyjnych jako propagowanie tożsamości wielokulturowej oraz rozszerzenie oferty spędzania wolnego czasu

Uzasadnienie			
Wspólne organizowanie i uatrakcyjnianie wolnego czasu pozwoli zintegrować gminę oraz zbudować więzi społeczne. Należy oczywiście pamiętać iż szczególnie cenne są tzw. inicjatyw oddolne inspirowane potrzebą i pomysłem lokalnej społeczności.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa, Rady Sołeckie, społeczność lokalna	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, organizacje pozarządowe, Młodzieżowa Rada Gminy	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE)

Zadanie 4.5.3: Współpraca w ramach Lokalnej Grupy Działania - Fundacji „Kraina Dinozaurów”

Uzasadnienie			
Gmina Turawa będąc członkiem LGD aktywnie włącza się i angażuje w inicjatywy podejmowane na rzecz wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju, w myśl której podejmowane są działania na rzecz poprawy warunków życia na terenach wiejskich. Realizacja wielu projektów przyczyniła się do podniesienia atrakcyjności turystycznej wielu miejsc w gminie i wzmocniła więzi społeczne, dlatego słuszne jest kontynuowanie działań promujących obszary wiejskie położone w obszarze działania Fundacji „Kraina Dinozaurów”.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Lokalna Grupa Działania „Kraina Dinozaurów”	Gmina Turawa, organizacje pozarządowe, Młodzieżowa Rada Gminy	2015-2022	środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Cel 4.6: Tereny znajdujące się w obszarze administracyjnym gminy zarządzane są przez władzę lokalną

Charakterystyka: podejmowanie działań na rzecz rozwoju lokalnego tylko wtedy może być skuteczne i efektywne gdy wszyscy zarządzający i właściciele administracyjni terenów oraz obiektów podejmują wspólne starania i działania zgodnie z przyjętym dokumentem programowym. W sytuacji kiedy strategiczne tereny gminy znajdują się w Zarządzie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu znacznie utrudnione jest podejmowanie działań na rzecz rewitalizacji Jeziora Dużego a tym samym uporania się z największą bolączką gminy.

Zadanie 4.6.1: Nawiązanie współpracy z RZGW oraz przejęcie terenów wokół Jeziora Dużego w zarządzanie gminy

Uzasadnienie			
Przejęcie terenów wokół Jeziora Dużego w zarządzanie gminy stanowi warunek konieczny do dalszego podejmowania działań na rzecz wzrostu atrakcyjności oferty turystycznej.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	2015-2018	środki własne gminy

Cel 4.7: Połowa mieszkańców gminy bierze udział w różnych formach kształcenia oferowanych/ wspieranych przez gminę

Charakterystyka: Mieszkańcy z terenów wiejskich nadal pozostają w grupie zagrożonych dyskryminacją na rynku pracy, ze względu na mniejszą dostępność infrastruktury edukacyjnej oraz uboższą ofertę kształcenia i samodoskonalenia oraz mniejsze możliwości rozwijania własnych zainteresowań. Społeczność lokalna powinna mieć świadomość iż władzy samorządowej zależy na wzroście aktywności mieszkańców w kierunku zdobywania nowych umiejętności oraz unikatowych kwalifikacji, są potrzeba organizowania i wspierania inicjatyw proedukacyjnych.

Zadanie 4.7.1: Promocja talentów – otaczanie szczególną opieką dzieci i młodzież o wybitnych uzdolnieniach

Uzasadnienie			
Przyszłością każdej społeczności są dzieci i młodzież. Wraz z ogólnym trendem depopulacji należy czynić szczególne starania do zainteresowania się tymi jednostkami, które na tle społeczności lokalnej charakteryzują się ponadprzeciętnymi zdolnościami i umiejętnościami. Środowiska wiejskie nadal posiadają mniej zróżnicowaną ofertę kształcenia, zatem należy tutaj zastosować indywidualne podejście np. objęcie indywidualną opieką mentorską wraz ze wsparciem finansowym umożliwiającym indywidualny rozwój młodych zdolnych. Nagradzanie uzdolnionych aktywizuje i motywuje do dalszej pracy.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Gmina Turawa (placówki oświatowe), organizacje pozarządowe	Młodzieżowa Rada Gminy, podmioty zewnętrzne	2015-2022	środki własne gminy, środki zewnętrzne (w tym UE), środki podmiotów zewnętrznych

Zadanie 4.7.2: Realizacja szkoleń dla pracowników samorządowych w celu podnoszenia kwalifikacji i nabywania nowych umiejętności

Uzasadnienie			
Dzisiejsza gospodarka to gospodarka oparta na wiedzy. Społeczeństwo jest coraz bardziej świadome a dostępność do wiedzy którą daje Internet prawie nieograniczona. Każdego dnia pojawiają się okazje i możliwości do podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności. Te szanse szczególnie powinny być wykorzystywane przez administrację lokalną, która w znaczny sposób kształtuje relacje społeczne w gminie. Urząd powinien dbać o stałe doskonalenie umiejętności pracowników.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne	Gmina Turawa (placówki oświatowe), organizacje pozarządowe	2015-2022	środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Zadanie 4.7.3: Realizacja szkoleń dla różnych grup społecznych w celu poprawy umiejętności stosowania technologii informacyjnych

Uzasadnienie			
Rozwój technologii informacyjnych to wyznacznik dzisiejszych czasów. Infrastruktura teleinformatyczna pojawia się niemal w każdym miejscu codziennego życia: placówki oświatowe, administracja samorządowa, ośrodki zdrowia, przedsiębiorstwa, banki, instytucje kultury i szereg innych organizacji. Należy prowadzić działania wspierające inwestycje infrastrukturalne, tak aby społeczność chciała i potrafiła bezpiecznie korzystać z technologii społeczeństwa informacyjnego.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
podmioty zewnętrzne	Gmina Turawa (placówki oświatowe), organizacje pozarządowe	2015-2022	środki zewnętrzne (w tym UE), środki własne gminy

Wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Turawa

Wdrażaniem strategii rozwoju gminy jest zespół czynności służących:

- osiągnięciu postawionych w tej strategii celów, w tym szczególnie przez realizację zawartych w niej zadań,
- koordynacji w czasie i przestrzeni realizacji tych zadań,
- monitorowaniu realizacji zadań i weryfikacji stopnia osiągnięcia celów postawionych w strategii,
- monitorowaniu i korygowaniu czynności służących organizacji wdrażania strategii,
- monitorowaniu aktualności treści strategii i korygowaniu jej w odpowiednich momentach.

Jak widać, wdrażanie strategii to nie tylko osiąganie stanu docelowego w niej określonego, ale również obserwacja i modyfikacja procedury wdrożeniowej oraz treści dokumentu.

Wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Turawa rozpoczyna się z chwilą przyjęcia przez Radę Gminy Turawa stosownej uchwały, a wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa. W ten sposób tworzone są prawne ramy wdrażania strategii. Niniejszy dokument został przyjęty uchwałą Rady Gminy Turawa nr ... z dnia ... i czas jego obowiązywania wskazano na lata 2015-2022.

Ze względu na fakt, iż gmina funkcjonuje w zmiennym otoczeniu, prowadzone będą bieżące działania monitorujące w celu przeglądu uwarunkowań, ograniczeń i identyfikacji potencjalnego ryzyka. Dodatkowo dokonywane będą cykliczne oceny i analizy uzyskanych efektów (ewaluacja), tak aby możliwe było określenie stopnia osiągnięcia założonych celów na koniec każdego przyjętego okresu sprawozdawczo-rozliczeniowego (roku budżetowego). Strategia nie może być dokumentem zamkniętym, zakłada się możliwość aktualizacji dokumentu, czyli wprowadzania zmian, uzupełnień i pomysłów uzasadnionych potrzebami społeczności lokalnej, a wynikających z pojawiania się wcześniej niezidentyfikowanych szans, istotną rolę w tym procesie odgrywał będzie Konwent Strategiczny, który pracował nad zapisami obecnej wersji dokumentu.

Sukces wdrażania strategii rozwoju gminy zależy w największym stopniu od poziomu identyfikacji lokalnych interesariuszy z zapisami dokumentu, który wyznacza plan działania

w kierunku podnoszenia konkurencyjności gminy na najbliższe lata. Można zatem przyjąć, iż dokument ten jest pewnego rodzaju zaproszeniem do współpracy, połączenia wspólnych sił na rzecz podnoszenia konkurencyjności i rozwoju lokalnego. Strategia nie wskazuje w swych zapisach jedynie zadań wytypowanych do realizacji przez Urząd Gminy Turawa, zidentyfikowane zostały również zadania, które pozostają w sferze aktywności mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji działających na terenie gminy. Dopełnione zostaną wszelkie starania aby lokalni interesariusze znali zapisy strategii, stąd potrzeba przeprowadzenia przez władze samorządowe licznych działań informacyjno-promocyjnych.

W celu upowszechniania zapisów Strategii Rozwoju Gminy Turawa na lata 2015-2022 zostaną podjęte m.in. następujące działania informacyjno-promocyjne: opracowanie krótkiego materiału (streszczenia) przedstawiającego najważniejsze treści dokumentu, który będzie przekazywany przez samorząd podczas organizowanych na terenie gminy spotkań, zamieszczenie na stronie internetowej gminy (oraz w Biuletynie Informacji Publicznej) pełnej wersji dokumentu do pobrania, przekazanie lokalnym interesariuszom, w szczególności organizacjom pozarządowym, instytucjom otoczenia biznesu oraz lokalnym liderom społecznym, materiału informacyjnego oraz pełnej treści dokumentu z zaproszeniem do włączenia się w etap wdrażania zapisów, a tym samym realizacji strategii.

Niewątpliwie istotną rolę w finansowaniu zadań wskazanych w strategii odegrają w najbliższych latach fundusze europejskie okresu programowania 2014-2020, tym samym samorząd gminy dołoży wszelkich starań, aby lokalni interesariusze byli świadomi funkcjonujących mechanizmów i starali się skutecznie pozyskiwać te środki dzięki prawidłowo przygotowanym wnioskom o dofinansowanie.

Kreowanie działań przez różne podmioty i realizacja komplementarnych przedsięwzięć (m.in. zadania wskazane w postulatywnej części dokumentu), wpisujących się w poszczególne wyzwania, pozwolą osiągnąć założone cele i przyczynią się do ziszczenia przyjętej wizji rozwoju.

Działania związane z zarządzaniem, monitorowaniem, ewaluacją i ewentualną aktualizacją dokumentu zostają powierzone Referatowi Turystyki i Promocji Gminy. Podstawowymi zadaniami Referatu będą:

- koordynacja współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a pozostałym interesariuszami rozwoju zaangażowanymi w realizację zadań wskazanych w strategii,
- pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w strategii,
- koordynowanie działań Urzędu Gminy w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych na realizację zadań wskazanych w strategii,
- monitorowanie wdrażania strategii, w tym ocena stopnia realizacji, identyfikacja problemów, które ograniczyły bądź uniemożliwiły realizację wyznaczonych zadań,
- przygotowywanie raportów o postępie wdrażania strategii.